biblioteca școlarului

LIVIU REBREANU

ADAM ȘI EVA

Litera

biblioteca școlarului

Liviu
REBREANU

ADAM ŞI EVA

roman

LITERA INTERNAŢIONAL
BUCUREŞTI — CHIŞINĂU

TABEL CRONOLOGIC

1885 27 noiembrie *Se naşte, la Târlişiua, Liviu, primul copil (din 14) al învăţătorului Vasile Rebreanu şi al Ludovicăi (născută Diuganu).*

1889 Familia se transferă în comuna Maieru.

1891—1895 Şcoala primară la Maieru.

1895—1897 Gimnaziul grăniceresc din Năsăud.

1897—1899 Liceul german din Bistriţa.

1898 Primele încercări literare în română şi germană.

1900—1903 Şcoala reală de honvezi din Şopron, în nord-vestul Ungariei.

1903—1906 Liviu Rebreanu urmează Academia militară „Ludovic" din Budapesta.

1906 1 septembrie *Ajunge sublocotenent.*

Alte încercări literare — schiţe epice şi lucrări dramatice — în maghiară.

1908 Demisionează din armata austro-ungară şi vine la Prislop, unde tatăl său era învăţător. Primele scrieri notabile în româneşte.

1 noiembrie *Debut absolut în revista* Luceafărul *de la Sibiu, cu schiţa* Codrea (Glasul inimii). *Continuă un jurnal de lector, început anterior. Revine asupra amintirilor din copilărie, de data aceasta sub influenţa lui Ion Creangă.*

1909 Începe să traducă Război şi pace *de Lev Tolstoi după o versiune germană. Scrie nuvela* Volbura dragostei (Cântecul iubirii). *Au urmat* Proştii, Culcuşul, Golanii, Dintele *şi alte proze.*

12—14octombrie *Participă la Adunarea Generală a „Astrei", la Sibiu, unde cunoaşte pe Octavian Goga, Ion Agârbiceanu, Emil Gârleanu, Victor Eftimiu. După lucrări, pleacă împreună cu aceştia la Bucureşti — trecere „frauduloasă" de frontieră. La Bucureşti lucrează la revista* Convorbiri critice*, condusă de Mihail Dragomirescu, unde publică* Volbura dragostei (Cântecul iubirii).

1910 Liviu Rebreanu e arestat, fiind extrădat la intervenţia guvernului austro-ungar. Închisoarea la Văcăreşti şi Gyula.

Proiectează liniile de forţă ale romanului Zestrea *care, pornind prin dezvoltări succesive, avea să ajungă* Ion.
Face cunoştinţă cu actriţa Fanny Rădulescu, viitoarea sa soţie (din 1912).
Împreună cu dramaturgul Mihail Sorbul scoate revista Scena.

1911 Secretar literar la Teatrul Naţional din Craiova (director Emil Gârleanu).

1912 Se stabileşte la Bucureşti. Îi apare primul volum de proză, Frământări*, la Editura Naţională din Orăştie, cuprinzând textele publicate până în 1911:* Dintele, Lacrima (Glasul inimii), Culcuşul, Ofilire, Răfuiala, Nevasta, Golanii *ş. a.*
Colaborează permanent la revista Rampa.

1913 Prima redactare a romanului Zestrea. *Lucrând neorganizat, aglomerând prea multe personaje şi episoade disparate, se simte nesatisfăcut de această primă variantă a romanului şi o abandonează.*
Întocmeşte proiectul dramei în patru acte Răscoala.

1916 La Bucureşti îi apar volumele de nuvele şi schiţe Golanii *şi* Mărturisire. *Încheie lucrul la nuvela* Catastrofa.
Continuă să scrie romanul Ion.

1917 În timpul războiului e respins de la mobilizare de către autorităţile române, apoi, sub ocupaţie germană, e socotit dezertor şi arestat. Evadează şi după peripeţii senzaţionale ajunge în Moldova, unde este rău primit şi suspectat de a fi „spion austriac“. La Iaşi trăieşte momentul declanşator al acţiunii viitorului (şi celui mai iubit) roman al său Adam şi Eva. *Toate întâmplările extraordinare din timpul războiului vor fi literaturizate în* Calvarul (1918).
Termină prima variantă a romanului Ion.

1919 Începe lucrul la Pădurea spânzuraţilor. *(În anul anterior scrisese nuvela* Catastrofa.)
Vede lumina tiparului nuvela Catastrofa.
Scriitorul colaborează cu cronici dramatice la Sburătorul*, condus de Eugen Lovinescu, criticul care avea să sublinieze primul importanţa covârşitoare a romanului* Ion *pentru proza noastră obiectivă.*
I se tipăresc volumele Calvarul *şi* Răfuiala.

1920 Apare la editura Viaţa românească *romanul* Ion, *primul mare roman românesc obiectiv. Cartea se va bucura de un mare succes de librărie, fiind reeditat de nenumărate ori.*

Academia Română îi acordă scriitorului marele premiu Năsturel.

1921 Liviu Rebreanu îşi vede editate volumele Catastrofa, Norocul, Nuvele şi schiţe.

Lucrează intens la Pădurea spânzuraţilor.

1922 Apare Pădurea spânzuraţilor, *anticipat de volumul* Trei nuvele (Iţic Ştrul dezertor, Catastrofa, Hora morţii).

Are loc prima reprezentare a comediei Plicul.

1923 Liviu Rebreanu e ales vicepreşedinte al Societăţii Scriitorilor Români.

Începe romanul Adam şi Eva.

1924 Conduce revista săptămânală Mişcarea literară.

I se reeditează volumul Trei nuvele (Iţic Ştrul dezertor, Catastrofa, Hora morţii).

1925 *Apare romanul* Adam şi Eva, *„şapte vieţi ale unei singure perechi de oameni în timp şi spaţiu".*

Este ales preşedinte al Societăţii Scriitorilor Români.

1926 Are loc premiera piesei Apostolii.

1927 Apare romanul Ciuleandra*, ilustrând interesul lui Liviu Rebreanu pentru psihologie şi chiar psihanaliză.*

Alte două volume: Cuibul viselor *şi* Cântecul lebedei.

1928 Pentru prima dată e numit director al Teatrului Naţional din Bucureşti.

Volumele Cântecul iubirii *şi* Golanii *(reeditare)*.

1929 Apare romanul Crăişorul.

Lui Liviu Rebreanu i se conferă Premiul Naţional pentru proză.

1930 Ajuns subsecretar de stat la Direcţia Educaţiei Poporului, se dezamăgeşte, demisionează, cumpără o casă cu vie la Valea Mare, lângă Piteşti.

1931 Apare volumul de însemnări de călătorie Metropole *cu însemnări de călătorie la Berlin, Roma, Paris.*

1932 20 februarie *Scoate revista* România literară *(până la 6 ianuarie 1934), la care colaborează E. Lovinescu, Camil Petrescu, Gala Galaction, G. Călinescu, Al.Philippide, Mihail Sebastian, Ion Marin Sadoveanu, Emil Botta.*

Apare romanul Răscoala.

1933 Liviu Rebreanu scrie nuvela Umbre.

1934 Apare romanul Jar.

1935 Scriitorul publică povestirea Dincolo.

1936 Culegerea de nuvele Oamenii de pe Someş.

1938 Apare romanul Gorila, *inspirat din lumea interlopă şi a protipendadei, percepută din perspectiva unui ziarist.*

1939 La propunerea lui Mihail Sadoveanu devine membru al Academiei Române. Ţine discursul său de recepţie: Lauda ţăranului român.

1940 Scriitorul izbuteşte să publice romanul poliţist Amândoi.

1941 Pentru a doua oară este numit director al Teatrului Naţional din Bucureşti.

1943 Îi apare volumul Amalgam*, cuprinzând articole, studii, cronici dramatice, conferinţe şi nuvela* Dincolo.

1944 Fiind bolnav, se retrage la Valea Mare.

1 septembrie *După câteva luni de boală (cancer pulmonar) Liviu Rebreanu se stinge din viaţă la Valea Mare, în vârstă de 59 de ani. Peste câteva luni osemintele scriitorului sunt deshumate şi reînhumate la Cimitirul Bellu din Bucureşti.*